

Скрипченко С.М.

*здобувач кафедри адміністративного та господарського права
Запорізький національний університет*

СУБ'ЄКТИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В УКРАЇНІ

Досить часто у наукових фахових джерелах з адміністративного права публічне адміністрування пов'язують саме з діяльністю суб'єктів публічної адміністрації, адже саме вони реалізують безпосередньо свої повноваження, там самим впливаючи на відповідні сфери суспільних відносин. Такими суб'єктами слід визнати суб'єктів владних повноважень, які створюються у визначений законодавством спосіб, мають відповідну компетенцію і здійснюють публічне адміністрування у визначеній сфері.

В узагальненому вигляді, суб'єктом публічного адміністрування (СПА) є орган, установа, посадова особа, юридична особа, що уповноважені здійснювати публічне адміністрування. З цього приводу В.В. Терещук зауважує, що «суб'єкти публічного адміністрування – це суб'єкти адміністративного права, які здійснюють публічне адміністрування та мають статус СПА. У цьому контексті поняття публічне адміністрування повинно розумітись як виконання публічних функцій в інтересах держави та суспільства: 1) суб'єктами публічної адміністрації, структуру системи яких доцільно розуміти в широкому контексті (органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, атипові суб'єкти, що мають повноцінний статус СПА); 2) суб'єктами, які виконують окремі функції СПА» [1, с. 91]. У підручнику «Адміністративне право України. Повний курс» передбачено, що суб'єкт публічної адміністрації – це «суб'єкт владних повноважень, наділений законом повноваженнями здійснювати публічне адміністрування – нада-

вати адміністративні послуги чи здійснювати виконавчо-розпорядчу діяльність» [2, с. 63]. В.Б. Авер'янов під публічною адміністрацією розуміє сукупність органів виконавчої влади та виконавчі органи місцевого самоврядування, підпорядкованих політичній владі, які забезпечують виконання закону та здійснюють інші публічно-управлінські функції [3, с. 117]. Ю.П. Битяк і Н.П. Матюхіна вважають, що поняття «публічна адміністрація» доцільно розглядати у вузькому та широкому сенсі. Так, у широкому значенні до публічної адміністрації, крім органів публічної влади, відносять також органи, які не входять до неї організаційно, але виконують делеговані нею функції. У вузькому значенні під публічною адміністрацією розуміють органи державної виконавчої влади та органи місцевого самоврядування як складника системи органів публічної влади. Відтак, за твердженням вчених, публічна адміністрація є сукупністю суб'єктів публічної влади, ключовими структурними елементами якої є органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, а також інших суб'єктів, які мають повноваження забезпечувати виконання закону та здійснювати інші публічно-управлінські функції в публічних інтересах [4, с. 30]. В.К. Колпаков стверджує, що публічна адміністрація це – «система організаційно-структурних утворень, які на законних підставах отримали владні повноваження для реалізації їх у публічних інтересах» [5, с. 138]. Т.М. Кравцова і А.В. Солонар публічна адміністрація – це певним чином побудована система органів державної виконавчої влади та виконавчих

органів місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та інші суб'єкти, наділені адміністративно-управлінськими функціями, які діють з метою забезпечення як інтересів держави, так і інтересів суспільства в цілому [6, с. 525]. Щодо розуміння суб'єктів публічної адміністрації Т.О. Коломощ ззначає, з урахуванням цільової спрямованості та змістовного наповнення публічної адміністрації як процесуальної категорії цілком логічним є те, що органи публічної адміністрації в організаційно-структурному розумінні можуть бути не лише органи виконавчої влади, а й інші органи, наділені владними повноваженнями [7, с. 80]. Т.О. Карабін категорію «публічна адміністрація» розкриває також у т. зв. організаційно-структурному аспекті як «сукупність органів та посадових осіб, що реалізують публічну владу шляхом виконавчо-розпорядчої діяльності, у зв'язку із чим її зміст формують суб'єкти, якими є: 1) органи виконавчої влади, 2) органи місцевого самоврядування. Однак, сьгоднішні реалії є такими, що, функціонально повноваження публічної адміністрації (тобто публічне адміністрування) реалізуються не тільки цими органами, але й органами, які не належать до перелічених» [8, с. 22].

Дещо іншу позицію подано в Енциклопедії державного управління, публічну адміністрацію визначають як «сукупність державних і недержавних структур та повноважних осіб, які здійснюють публічне врядування і публічне адміністрування. До основних структурних елементів публічної адміністрації відносять: а) органи виконавчої влади; б) адміністративний апарат; в) виконавчі органи місцевого самоврядування» [9, с. 490]. Деякі вчені визначають публічну адміністрацію як «єдину сукупність органів виконавчої влади, що здійснюють виконавчо-розпорядчу діяльність, органів місцевого самоврядування, а також інших органів, що наділені повноваженнями у сфері публічної влади, діяльність яких спрямована на виконання покладених на них публічних завдань та функцій, а також

надання адміністративних послуг» [10, с. 60]. На думку Є.Ю. Соболя суб'єкти публічної адміністрації (публічної влади) – це «сукупність загально державних, регіональних і місцевих органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, а також інших адміністративних і громадянських інституцій, уповноважених на виконання публічних функцій [11, с. 90]. О.В. Джафарова використовує поняття органи публічної адміністрації – «система органів державної, насамперед виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, інших суб'єктів, які з метою реалізації публічного інтересу відповідно до закону чи адміністративного договору наділяються делегованими повноваженнями у всіх сферах функціонування суспільства, діяльність яких спрямована на реалізацію прав, свобод та законних інтересів певної групи або окремих осіб, що закріплені у Конституції України, забезпечення життя, здоров'я людини, безпеки навколишнього природного середовища та національних інтересів» [12, с. 52]. Наведене теоретичне положення дозволяє віднести до публічної адміністрації суб'єктів, наділених владними та/або делегованими владними повноваженнями. І.В. Панова ззначає, що суб'єкт публічної адміністрації – це «суб'єкт владних повноважень, який здійснює публічне адміністрування: надає адміністративні послуги чи виконавчо-розпорядчу адміністративну діяльність» [13, с. 10-11]. Враховуючи застосування у такому визначенні поняття «суб'єкт владних повноважень», варто звернутись до його легальної дефініції. У Кодексі адміністративного судочинства України (ст. 4 КАС України) передбачено, що «суб'єкт владних повноважень – орган державної влади (у тому числі без статусу юридичної особи), орган місцевого самоврядування, їх посадова чи службова особа, інший суб'єкт при здійсненні ними публічно-владних управлінських функцій на підставі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень, або наданні адміністративних послуг» [14].

Тому, з урахуванням зазначеного, *СПА функціонування політичних партій в Україні слід визнати суб'єктів владних повноважень, які наділені публічно-владними управлінськими функціями на підставі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень, або наданні адміністративних послуг та реалізації державної політики у сфері діяльності політичних партій.*

Виокремлення ознак, характерних СПА функціонування політичних партій дозволить відобразити їх дійсний ресурс та особливості. Так, наприклад, В.В. Терещук узагальнює ознаки усіх СПА:

«1) СПА є суб'єктами адміністративного права і діють у межах адміністративно-правових відносин (також в окремих випадках – у межах адміністративних процесуальних відносин);

2) СПА створюються відповідно до норм чинного законодавства як відповідні суб'єкти (органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування) або як суб'єкти, які за певних обставин, передбачених законодавством (за наявності відповідних умов і підстав), можуть стати такими суб'єктами, тобто набудуть відповідного правового статусу й автоматично увійдуть до системи цих суб'єктів (здебільшого інституції, на яких належним чином покладаються публічно-владні повноваження);

3) СПА є частиною відповідної системи, тобто зазначені суб'єкти у своїй сукупності складають цілісну організовану систему СПА;

4) СПА за наявності необхідного обсягу правосуб'єктності в межах свого предмета відання та повноважень виконують функції, властиві суб'єктам публічної адміністрації: управлінську функцію; втручальну функцію; функцію сприяння; забезпечувальну функцію;

5) СПА повинні здійснювати повноваження, виконувати покладені на них функції за конституційним правилом, встановленим у ч. 2 ст. 19 Основного закону України, а саме: діючи лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України;

6) СПА у своїй діяльності спрямовані на забезпечення, обстоювання інтересів суспільства та держави» [1, с. 91-92].

На думку І.В. Панової до найбільш суттєвих ознак суб'єктів публічної адміністрації слід віднести такі:

«- кожен із суб'єктів є відокремленою частиною єдиної функціональної системи суб'єктів публічного адміністрування;

- вони мають свій відповідний правовий статус, який визначається законами або підзаконними нормативними актами;

- усі суб'єкти публічного адміністрування реалізують не приватний, а публічний інтерес, незважаючи на те, що окремі з них можуть бути навіть суб'єктами приватного права;

- для здійснення публічного адміністрування суб'єкти наділені повноваженнями з прийняття публічних владних рішень;

- вони орієнтовані на діяльність на основі та для публічного виконання закону» [13, с. 10].

Автори підручника «Адміністративне право. Повний курс» зазначають, що до загальних ознак суб'єктів публічної адміністрації належать такі:

«1) за своєю юридичною природою суб'єкт публічної адміністрації є зобов'язальним перед приватними особами і має якнайповніше задовольняти права, свободи та законні інтереси приватних осіб, публічний інтерес суспільства загалом;

2) їх адміністративна діяльність є обмеженою принципом «зв'язаності правом» – вони можуть діяти виключно у спосіб і порядок, передбачений Конституцією та законами України¹, що відповідає другому принципу правового регулювання: суб'єкту публічної адміністрації заборонено все крім того, що прямо дозволено законом;

3) первинною компетенцією є адміністративні обов'язки, а похідною – адміністративні права, що надаються суб'єктові в мінімальних межах для ефективного виконання обов'язків;

4) суб'єктам притаманна адміністративна правоздатність – потенційна здатність мати адміністративні обов'язки і права у сфері

публічного адміністрування, а також адміністративна дієздатність – здатність виконувати адміністративні обов'язки та реалізувати з їх виконання свої адміністративні права у сфері публічного адміністрування, що загалом формує основу адміністративного правового статусу суб'єкта публічної адміністрації» [2, с. 63-64].

Отже, з урахуванням зазначених положень, можна запропонувати виокремлювати такі ознаки, характерні СПА функціонування політичних партій:

- є складовою частиною загальної системи СПА, діють у межах адміністративно-правових відносин, в той же час утворюють власну, спеціальну систему;

- поширюють свій регулюючий вплив на певну сферу суспільних відносин – сферу функціонування політичних партій;

- створюються відповідно до норм чинного законодавства як СПА, мають власний, особливий адміністративно-правовий статус;

- виконують функції, покладені на них чинним законодавством: управлінську, регулюючу, втручальну, сприяння, забезпечення;

- реалізують не приватний, а публічний інтерес, незважаючи на те, що можуть мати вплив на суб'єктів приватного права.

Суб'єкти публічного адміністрування, реалізуючи свої функції, керуються нормами права та основними засадничими ідеями (принципами). Слід погодитись із М.О. Демидовою, що «значення принципів, які забезпечують реалізацію правового статусу СПА, полягає у тому, що, по-перше, вони виступають у нормотворенні як орієнтири, що дають змогу вдосконалювати та розвивати законодавство, яке визначає порядок реалізації правового статусу СПА. По-друге, їх властивість підвищувати рівень правової культури суб'єктів публічного адміністрування та громадян сприяє забезпеченню вірного розуміння та доцільного застосування чинного законодавства щодо реалізації правового статусу СПА» [15, с. 36].

І.Б. Коліушко та В.П. Тимошук виділяють наступні принципи діяльності публічної адміністрації:

«1) верховенства права як пріоритету прав та свобод людини і громадянина, гуманізму та справедливості в діяльності публічної адміністрації;

2) законності як діяльності публічної адміністрації відповідно до повноважень і в порядку, визначених законом;

3) відкритості як оприлюднення та доступності для громадян інформації про діяльність та рішення публічної адміністрації, а також надання публічної інформації на вимогу громадян;

4) пропорційності як вимоги щодо обмеження рішень публічної адміністрації метою, якої необхідно досягти, умовами її досягнення, а також обов'язку публічної адміністрації зважати на наслідки своїх рішень, дій та бездіяльності;

5) ефективності як обов'язку публічної адміністрації забезпечувати досягнення необхідних результатів у вирішенні покладених на неї завдань при оптимальному використанні публічних ресурсів;

6) підконтрольності як обов'язкового внутрішнього та зовнішнього контролю за діяльністю публічної адміністрації, в тому числі судового;

7) відповідальності як обов'язку публічної адміністрації нести юридичну відповідальність за прийняті рішення, дії та бездіяльність [16, с. 26-27].

Т.М. Кравцова і А.В. Солонар до цієї низки принципів діяльності публічної адміністрації додають такі, які також відіграють вагомий роль в діяльності останньої, а саме:

«1) ієрархічність – підлеглість по вертикалі;

2) демократизм методів і стилю роботи – відтворює народовладдя в державному управлінні й передбачає встановлення глибоких і постійних взаємозалежностей між суспільством і державою як передумови формування демократичної системи управління, яка б базувалась на демократичних засадах її здійснення в інтересах усіх або переважної більшості громадян;

3) професійна компетентність – функції та завдання публічної адміністрації мають виконувати належним чином професійно підготовлені фахівці;

4) поєднання виборності і призначуваності;

5) плановість – визначення певних конкретних спільних завдань, планів діяльності, виконання яких покладено саме на ці державні органи;

6) науковість, що полягає в необхідності привести систему та механізми взаємодії складових елементів публічної адміністрації у відповідність до рівня розвитку суспільних відносин;

7) взаємодія з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, населенням;

8) організаційно-правова зв'язаність діяльності державних органів і посадових осіб [6, с. 524].

Погоджуючись із вищенаведеними принципами діяльності публічної адміністрації, можна виокремити низку принципів, або основних засад, якими керуються у своїй діяльності в т.ч. і СПА функціонування політичних партій:

- верховенство права (з урахуванням конституційної норми, відповідно до якої «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави» [17]);

- законність (діяльність повинна здійснюватися тільки відповідно до чинного законодавства);

- об'єктивність (наявність неупередженості та нейтральності при прийнятті та виконанні рішень);

- пропорційність (співмірність між масштабом прийнятого адміністративного рішення і засобами його здійснення, а також відповідність таких рішень цілям адміністрування);

- ефективність (економне використання ресурсів при прийнятті рішень щодо адміністрування, тобто з мінімальними витратами);

- субсидіарність (рішення СПА повинні здійснюватися на тих рівнях, де їх виконання є найбільш ефективним);

- принцип «єдиного вікна» (вирішення організаційних питань передбачається на одному робочому місці, задля уникнення незручностей).

Варто враховувати, що ст. 4 Закону України від 05.04.2001 р. «Про політичні партії в Україні» визначено гарантії діяльності політичних партій, де зокрема зазначено, що «органам державної влади, органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам заборонено виокремлювати у своєму ставленні певні політичні партії чи надавати їм привілеї, а також сприяти політичним партіям, якщо інше не передбачено законом, у провадженні їх діяльності. Втручання з боку органів державної влади та органів місцевого самоврядування або їх посадових осіб у створення і внутрішню діяльність політичних партій та їх структурних утворень забороняється, за винятком випадків, передбачених Законом» [18]. Таким чином, діяльність СПА функціонування політичних партій є саме тим випадком, який передбачений Законом.

Ведучи мову про систему СПА, слід зауважити, що В.М. Бевзенко пропонує досить розгалужену систему та види суб'єктів публічної адміністрації, звертаючи увагу, що «значна кількість суб'єктів публічної адміністрації обумовлена поширеністю та все проникаючим характером адміністративно-правових відносин, без яких не здійснюється публічна влада у державі, не реалізуються суб'єктивні публічні права приватних осіб. Публічне управління, на відміну від законодавчої діяльності та судочинства, може здійснюватися не лише органами виконавчої влади, а також іншими суб'єктами, які наділені різними за змістом і обсягом адміністративними повноваженнями: Верховна Рада України, її органи; Рахункова палата України; Упов-

новажений Верховної Ради України з прав людини; Президент України, Адміністрація Президента України; Рада національної безпеки і оборони, її органи та посадові особи; органи прокуратури; державні органи, які не входять до системи органів виконавчої влади; суб'єкти публічних повноважень з особливим статусом; органи місцевого самоврядування; юридичні особи публічного права, які не мають статусу органа публічної влади (підприємства, установи, організації, фонди публічного права); юридичні особи приватного права; фізичні особи; юридичні особи та колективні суб'єкти, які не наділені статусом юридичної особи; суб'єкти публічних (невладних) повноважень; органи виконавчої влади; інші суб'єкти публічних повноважень» [19, с. 120-133]. Т.О. Коломєць до суб'єктів публічної адміністрації відносить органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, Президента України та Адміністрацію Президента України [20, с. 55-76].

І.В. Ковбас і Т.І. Друцул вважають, що «система органів публічної адміністрації являє собою сукупність органів публічної влади, що залежно від виконання покладених на них завдань та функцій, а також надання адміністративних послуг поділяються на служби, агентства чи інспекції та становлять собою цілісну систему, об'єднану єдиною метою. Кожен орган публічної влади створений для реалізації заданих цілей і програм, які забезпечують захист прав, свобод і законних інтересів громадян, безпеку держави і суспільства, вирішення питань соціально-економічного та культурного значення» [21, с. 107-108]. Органи публічної адміністрації діють на трьох окремих рівнях: державному, регіональному та місцевому і складають систему органів публічної влад, що утворюють єдине ціле та взаємодіють між собою і зовнішнім середовищем у процесі досягнення поставлених цілей [22, с. 304]. Слід погодитись із тим, що «численні та різноманітні органи публічної адміністрації утворюють відповідну систему, ефективність діяльності

якої залежить від ступеня впорядкованості, організованості, злагодженості в усіх ланках. Кожний орган публічної адміністрації – від центрального до місцевого – наділяється статусом юридичної особи та водночас вирішує різні питання оперативного управління й охорони цієї власності» [23, с. 18]. Аналіз вищезазначеного свідчить про те, що до системи суб'єктів публічного адміністрування відносять досить широке коло уповноважених суб'єктів (фізичних та юридичних осіб приватного й публічного права, колективних та індивідуальних осіб тощо). Тому можна виокремлювати таку систему СПА функціонування політичних партій в Україні в залежності від обсягу їх компетенції у зазначеній сфері та з урахуванням їх регулюючого впливу:

1) СПА функціонування політичних партій загальної компетенції. З урахуванням положень Закону України від 17.03.2011 р. «Про центральні органи виконавчої влади» та Закону України від 09.04.1999 р. «Про місцеві державні адміністрації», до таких СПА належать:

- Кабінет Міністрів України (вищий орган у системі органів виконавчої влади, забезпечує права і свободи людини та громадянина; сприятливі умови для вільного й усебічного розвитку особистості; державний суверенітет та економічну самостійність; провадження зовнішньоекономічної діяльності та митної справи; розвиток і державну підтримку науково-технічного та інноваційного потенціалу держави; рівні умови для розвитку всіх форм власності; проведення бюджетної, фінансової, цінової, інвестиційної, податкової, структурно-галузевої політики; політики у сферах праці та зайнятості населення, соціального захисту, охорони здоров'я, освіти, науки й культури, охорони природи, екологічної безпеки і природокористування);

- міністерства (забезпечують формування та реалізують державну політику в одній чи декількох сферах, інші центральні органи виконавчої влади виконують окремі функції з реалізації державної політики);

- інші центральні органи виконавчої влади (які утворюються для виконання окремих функцій з реалізації державної політики – служби, агентства, інспекції, комісії);

- місцеві державні адміністрації (є місцевим органом виконавчої влади і входить до системи органів виконавчої влади, здійснюють виконавчу владу в областях і районах, містах Києві та Севастополі)

2) *СПА функціонування політичних партій спеціальної компетенції*. Такі СПА визначені у Законі України від 05.04.2001 р. «Про політичні партії в Україні», зокрема:

- Міністерство юстиції України [24] – у разі державної реєстрації політичних партій;

- центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань, – здійснює державний контроль за додержанням політичною партією вимог Конституції та законів України, а також статуту політичної партії, крім випадків, коли здійснення такого контролю законом віднесено до повноважень інших органів державної влади;

- Центральна виборча комісія, окружні виборчі комісії, територіальні виборчі комісії на відповідних місцевих виборах – здійснює державний контроль за додержанням політичними партіями встановленого порядку участі у виборчому процесі, а також, у межах визначених законом повноважень, за своєчасністю подання до відповідних виборчих

комісій проміжних та остаточних фінансових звітів про надходження і використання коштів виборчих фондів на виборах, відповідністю їх оформлення встановленим вимогам, достовірністю включених до них відомостей;

- Рахункова палата – здійснює державний контроль за цільовим використанням політичними партіями коштів, виділених з державного бюджету на фінансування їхньої статутної діяльності;

- Національне агентство з питань запобігання корупції – здійснює державний контроль за додержанням встановлених законом обмежень щодо фінансування політичних партій, передвиборної агітації, агітації з всеукраїнського та місцевого референдуму, законним та цільовим використанням політичними партіями коштів, виділених з державного бюджету на фінансування їхньої статутної діяльності, своєчасністю подання звітів партій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, звітів про надходження і використання коштів виборчих фондів на загальнодержавних та місцевих виборах, повнотою таких звітів, відповідністю їх оформлення встановленим вимогам, достовірністю включених до них відомостей;

- територіальні органи Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі – у разі державної реєстрації структурних утворень політичних партій.

Анотація

У статті увага присвячена вивченню питань, що стосуються суб'єктів публічного адміністрування функціонування політичних партій в Україні. Враховано що досить часто у наукових фахових джерелах з адміністративного права публічне адміністрування пов'язують саме з діяльністю суб'єктів публічної адміністрації, адже саме вони реалізують безпосередньо свої повноваження, там самим впливаючи на відповідні сфери суспільних відносин. Такими суб'єктами визнано суб'єктів владних повноважень, які створюються у визначений законодавством спосіб, мають відповідну компетенцію і здійснюють публічне адміністрування у визначеній сфері. З урахуванням опрацювання низки навчальних, словникових, енциклопедичних джерел запропоновано авторське визначення «суб'єкти публічного адміністрування функціонування політичних партій». На підставі вивчення позицій вчених у галузі адміністративного права, виокремлено основні ознаки, характерні суб'єктам публічного адміністрування функціонування політичних партій. Проаналізовано принципи діяльності суб'єктів публічного адміні-

стрування функціонування політичних партій. Доведено, що численні та різноманітні органи публічної адміністрації утворюють відповідну систему, ефективність діяльності якої залежить від ступеня впорядкованості, організованості, злагодженості в усіх ланках. Кожний орган публічної адміністрації наділяється особливим адміністративно-правовим статусом. У роботі запропоновано виокремлювати систему СПА функціонування політичних партій в Україні в залежності від обсягу їх компетенції у зазначеній сфері та з урахуванням їх регулюючого впливу, з урахуванням положень чинного законодавства.

Ключові слова: політична партія, публічне адміністрування, суб'єкти публічного адміністрування, адміністративні процедури, адміністративні правовідносини, публічний інтерес, компетенція, повноваження.

Skrypchenko S.M. Entities of public administration of the functioning of political parties in Ukraine

Summary

The article focuses on the study of issues related to the subjects of public administration of the functioning of political parties in Ukraine. It is taken into account that quite often in scientific professional sources on administrative law, public administration is associated with the activities of public administration, because they exercise their powers directly, thereby influencing the relevant areas of public relations. Such entities are recognized as subjects of power, which are created in the manner prescribed by law, have the appropriate competence and carry out public administration in a particular area. Taking into account the elaboration of a number of educational, vocabulary, encyclopedic sources, the author's definition of "subjects of public administration of the functioning of political parties" is proposed. Based on the study of the positions of scholars in the field of administrative law, the main features characteristic of the subjects of public administration of the functioning of political parties are identified. The principles of activity of subjects of public administration of functioning of political parties are analyzed. It is proved that numerous and various bodies of public administration form an appropriate system, the effectiveness of which depends on the degree of order, organization, coherence at all levels. Each body of public administration is endowed with a special administrative and legal status. The paper proposes to distinguish the system of SPA functioning of political parties in Ukraine depending on the scope of their competence in this area and taking into account their regulatory influence, taking into account the provisions of current legislation.

Key words: political party, public administration, subjects of public administration, administrative procedures, administrative legal relations, public interest, competence, powers.

Список використаних джерел:

1. Терещук В.В. Поняття, ознаки та структура суб'єктів публічного адміністрування України. *Право і суспільство*. 2020. № 1. С. 89-94.
2. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
3. Виконавча влада і адміністративне право : наук. вид. / за заг. ред. В.Б. Авер'янов. К. : Видавничий Дім «Ін-Юре», 2002. 668 с.
4. Основи публічного адміністрування : посіб. для підготовки до іспиту / Ю.П. Битяк, Н.П. Матюхіна, М.С. Ковтун та ін. ; за заг. ред. Н.П. Матюхіної. Харків : Право, 2016. 128 с.
5. Колпаков В.К. Категорія «предмет» в понятті адміністративного права. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. 2013. № 1(2). С. 130-139.
6. Кравцова Т.М., Солонар А.В. Поняття та принципи діяльності публічної адміністрації. *Форум права*. 2010. № 4. С. 522-525.

7. Коломоєць Т.О. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2011. 576 с.
8. Карабін Т.О. Розподіл повноважень публічної адміністрації (доктринальний адміністративно-правовий аналіз): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук: 12.00.07. Запоріжжя, 2016. 34 с.
9. Енциклопедія державного управління: у 8 т. Публічне врядування (Т. 8.) / наук.-редкол.: В.С. Загорський (голова), С.О. Телешун (співголова) та ін. Львів : ЛРІДУ, НАДУ, 2011. 630 с.
10. Павелків С.Р. Адміністративно-правовий статус органів публічної адміністрації у сфері житлово-комунального господарства України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2013. 210 с.
11. Соболь Є. Формування правової категорії «суб'єкт публічної адміністрації». *Актуальні проблеми правознавства*. 2018. Вип. 4. С. 86-93.
12. Джафарова О.В. Дозвільна діяльність органів публічної адміністрації в Україні: питання теорії та практики: монографія. Харків: Діса плюс, 2015. 688 с.
13. Панова І.В. Текст лекції навчальної дисципліни «Адміністративне право» обов'язкових компонент освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 262 Правоохоронна діяльність за темою № 3 – «Суб'єкти адміністративного права». Харків: 2020. 26 с.
14. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. № 2747-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35, / 35-36, 37 / . Ст. 446.
15. Демидова М.О. Принципи реалізації адміністративно-правового статусу суб'єктів публічного адміністрування. *Право і суспільство*. 2019. № 5 Частина 2. С. 31-36.
16. Ефективна публічна адміністрація (довідник для міністрів) / автори-упорядники: І. Коліушко, В. Тимошук. К., 2006. 32 с.
17. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
18. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5.04.2001 р. № 2365-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 23. Ст. 118.
19. Загальне адміністративне право: підручник / Гриценко І.С., Мельник Р.С., Пухтецька А.А. та ін.; за заг. ред. І.С. Гриценка. К.: Юрінком Інтер, 2017. 568 с.
20. Адміністративне право України: підручник. Вид. 2, змін. і доп. / За ред. Т.О. Коломоєць. К.: Істина, 2012. 528 с.
21. Ковбас І.В., Друцун Т.І. Особливості системи органів публічної адміністрації в контексті оновленого законодавства. *Науковий вісник Чернівецького університету*. 2012. Випуск 628. С. 104-109.
22. Ярмиш О.Н., Серьогін В.О. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні : навч. посіб.; за заг. ред. Ю.М. Тодики. Х.: Вид-во Нац.ун-ту внутр. справ, 2002. 672 с.
23. Державне управління в Україні: організаційно-правові засади : навч. посіб. / Н.Р. Нижник, С.Д. Дубенко, В.І. Мельниченко та ін; за заг. ред. Н.Р. Нижник. К.: УАДУ, 2002. 164 с.
24. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України: Постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 р. № 228. *Офіційний вісник України*. 2014. № 54. Ст. 1455.